

Optimalizacja wyboru formy opodatkowania indywidualnej praktyki medycznej

Wojciech Wyrzykowski

Inspiracją do przedstawienia problematyki optymalizacji wyboru formy opodatkowania przedsiębiorcy na przykładzie indywidualnej praktyki medycznej stały się zajęcia prowadzone przez autora na podyplomowych studiach — „Zarządzanie Firmą w Opiece Zdrowotnej”. Duży w nich udział lekarzy prowadzących lub zamierzających otworzyć prywatne praktyki medyczne oraz zainteresowanie zasadami opodatkowywania takiej działalności uzasadnia umieszczenie poniższego materiału w niniejszym czasopiśmie.

Liczba prywatnych praktyk lekarskich stale wzrasta. W 2008 roku było łącznie 318,9 tys. lekarzy, lekarzy dentyków, farmaceutów, pielęgniarek i położnych¹. W tym samym roku było zarejestrowanych łącznie 119 tys. indywidualnych, indywidualnych specjalistycznych oraz grupowych praktyk². Liczba praktyk w stosunku do 2007 roku wzrosła o 5,6%. Spośród nich 68% stanowiły praktyki lekarskie i 18,5% stomatologiczne. Ro-

snąca liczba prywatnych praktyk lekarskich wyzwała z jednej strony duże obszary przedsiębiorczości, a z drugiej stymuluje potrzebę wspierającej ją edukacji ekonomicznej, dającej podstawy do jej racjonalnego prowadzenia. Lekarz swoją aktywność zawodową może realizować na trzy sposoby:

1. poprzez stosunek pracy,
2. poprzez działalność wykonywaną osobiście,
3. poprzez pozarolniczą działalność gospodarczą³.

O ile przychody z pracy, czy też z działalności wykonywanej osobiście, muszą być praktycznie zawsze rozliczane według jednego schematu obciążeń, zarówno fiskalnych, jak i ubezpieczeniowych, o tyle uzyskiwanie przychodów w ramach działalności gospodarczej daje podatnikowi duże pole wyboru. Określone jest ono przede wszystkim co do samej formy podatku dochodowego, a w konsekwencji często także w zakresie aktywnego wpływania na koszty uzyskania przychodów.

Adres do korespondencji:

Wojciech Wyrzykowski
Via Medica
ul. Świętokrzyska 73, 80-180 Gdańsk
tel.: (58) 320-94-94, faks: (58) 320-94-60

¹Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

²Dane Ministerstwa Zdrowia.

³Z uwagi na to, że w polskim prawie podatkowym działalność rolnicza wyłączona jest spod opodatkowania podatkiem dochodowym, „zwykłą” działalność gospodarczą określa się jako „pozarolniczą działalność gospodarczą”.

Podjęcie decyzji o rozpoczęciu działalności gospodarczej wiąże się z koniecznością określenia się co do formy prowadzenia takiej aktywności. Dotyczy to przede wszystkim decyzji, czy zamierza się ją prowadzić samodzielnie, czy też wspólnie, w formie spółki prawa cywilnego lub handlowego. Po wyborze formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej kolejnym krokiem jest dokonanie wyboru formy jej opodatkowania. Na tym etapie należy zwrócić szczególną uwagę na dwie implikacje realizowanego wyboru:

- w Polsce obowiązuje zasada trwałości wyboru formy opodatkowania. Oznacza ona, że do końca roku podatkowego nie można zmienić wybranej metody opodatkowania⁴;
- wybór formy opodatkowania jest jednym z najważniejszych narzędzi optymalizacji obciążeń podatkowych przedsiębiorcy.

Konsekwencje źle wybranej metody opodatkowania są istotne i mogą być nimi na przykład: nadmierne obciążenie podatkowe, brak możliwości późniejszego rozliczenia, poniesionej w pierwszym okresie działalności straty podatkowej, utrata prawa do wspólnego opodatkowania się z małżonkiem, brak możliwości skorzystania z pewnych ulg podatkowych.

Podobnie świadomy i przeanalizowany wybór formy opodatkowania niesie konsekwencje w procesie optymalizacji obciążeń podatkowych⁵, który najczęściej definiowany jest jako zespół działań oraz czynności zmierzających do obniżenia obciążeń podatkowych, realizowanych poprzez odpowiedni dobór czynności prawnych oraz dostępnych instrumentów polityki podatkowej. Zazwyczaj aktywne (oparte na wypracowa-

nych narzędziach i stosowane w sposób ciągły) optymalizowanie obciążeń podatkowych stosowane jest przez grupy podatkowe, szczególnie te największe o charakterze międzynarodowym. Jednak coraz częściej z oferowanych instrumentów korzystają również przedsiębiorcy mniejsi, także osoby fizyczne prowadzące działalność. Katalog działań optymalizujących może być w praktyce bardzo szeroki: od optymalizacji wysokości zobowiązań podatkowych będących następstwem transakcji handlowych, poprzez tworzenie właściwych struktur zarządzania aktywnością firmy, do wykorzystania możliwości minimalizowania skutków podatkowych w procesach korzystania z osiągniętych przychodów. Ale dla mikroprzedsiębiorców, a w szczególności dla osób prowadzących indywidualnie działalność gospodarczą, najistotniejszym elementem optymalizacji obciążeń podatkowych, na etapie jej rozpoczęcia, jest właściwy wybór formy jej opodatkowania. Ponadto na etapie organizowania się podmiotu gospodarczego do istotnych działań optymalizujących należy zaliczyć:

- wybór formy prawnej działalności;
- wybór miejsca prowadzenia działalności gospodarczej;
- wybór pomiędzy opodatkowaniem a zwolnieniem podmiotowym z podatku od towarów i usług;
- racjonalne ograniczanie odpowiedzialności podatkowej przedsiębiorcy.

FORMY OPODATKOWANIA DZIAŁALNOŚCI MEDYCZNEJ

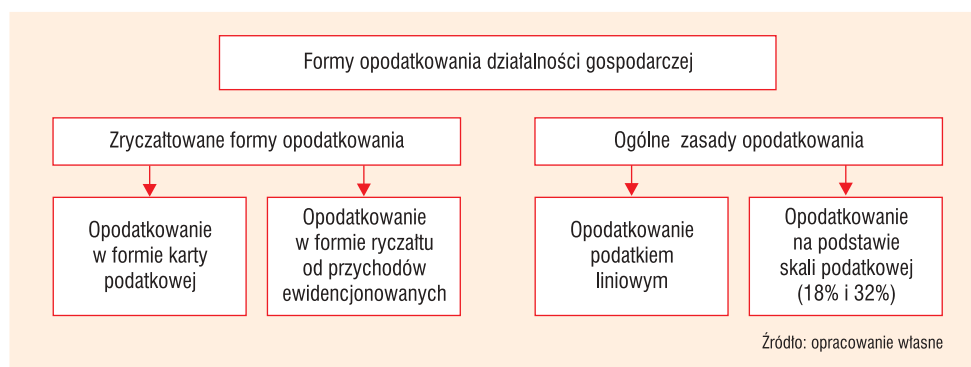
Przedsiębiorcy rozpoczynający działalność gospodarczą mają prawo wybrać najdogodniejszą dla nich formę opodatkowania tej działalności spośród dwóch podstawowych

Obok wyboru formy prawnej prowadzenia działalności gospodarczej bardzo ważną decyzją jest wybór formy opodatkowania tej działalności

⁴Prowadzący praktykę medyczną może, tak jak każdy inny przedsiębiorca, zgłosić wolę zmiany formy opodatkowania w kolejnym roku. Musi jednak przedłożyć taką informację do Urzędu Skarbowego w terminie do 20 stycznia kolejnego roku. Brak takiej informacji oznacza kontynuowanie opodatkowania w przyjętej wcześniej formie.

⁵Każdy podatnik ma prawo dążenia do zminimalizowania swoich obciążeń podatkowych. Jeśli odbywa się to w zgodzie z literą prawa, nawet przy wykorzystaniu tzw. luk prawnych, jest działaniem dopuszczalnym zgodnym z prawem i określane jest mianem optymalizacji podatkowej.

Rycina 1. Formy opodatkowania działalności gospodarczej określone polskimi przepisami podatkowymi

oraz czterech analitycznych form opodatkowania. Takiego wyboru muszą oni dokonać przed rozpoczęciem działalności gospodarczej⁶, jeśli działalność jest rozpoczynana w trakcie roku podatkowego lub do 20 stycznia, jeśli działalność taka jest rozpoczynana z datą 1 stycznia. Formy opodatkowania działalności gospodarczej określone przez polskie przepisy podatkowe przedstawiono na rycinie 1.

W przypadku braku świadomego wyboru lub niezgłoszenia takiego wyboru, formą podstawową opodatkowania działalności jest progresja podatkowa. Przedsiębiorca rozpoczynający działalność gospodarczą w Polsce może dokonać samodzielnego wyboru między przedstawionymi na rycinie czterema formami opodatkowania, przy czym dla znacznej części przedsiębiorców istnieją w zakresie tej swobody istotne ograniczenia, ale nie dotyczą one lekarzy. **Istotnym elementem wyboru charakterystycznym dla zawodów medycznych jest to, że lekarze mogą realizować działalność gospodarczą w ramach swoich zawodów w każdej z wyżej wymienionych form opodatkowania.**

Skoro zatem można wybrać jedną z czterech form opodatkowania, to oznacza, że w praktyce tylko jedna — w określonych warunkach charakterystycznych i właściwych dla każdego rozpoczynającego dzia-

łalność gospodarczą przedsiębiorcy — jest metodą optymalną. Dlatego też zawsze zalecana jest, niestety bardzo rzadko stosowana przez przedsiębiorców rozpoczynających działalność, metoda podatkowego biznesplanu, która wskazuje na optymalne rozwiązanie podatkowe. Niniejsze opracowanie ma w tym pomóc grupie przedsiębiorców, realizujących aktywność z zakresu ochrony zdrowia.

Każda z form opodatkowania istotnie różni się od innych i posiada właściwą jej zasadę konstrukcji zobowiązania podatkowego. Wszystkie w swojej konstrukcji opierają się na spodziewanej wartości przychodów i kosztów, ale nie wszystkie bezpośrednio nakazują się odwoływać do tych wielkości w trakcie realizacji działalności gospodarczej. Przed przedstawieniem zasad wyboru optymalnej metody opodatkowania działalności lekarskiej celowe jest przedstawienie podstawowych zasad konstruujących te formy. Zgodnie z przedstawionym schematem możemy je podzielić na dwie podstawowe grupy: **zryczałtowane formy opodatkowania** oraz **zasady ogólne**.

CHARAKTERYSTYKA FORM OPODATKOWANIA

Podatki przychodowe i przychodowo-dochodowe, do których zaliczamy: **kartę po-**

⁶W polskim prawie definicja „działalności gospodarczej” znajduje się w kilku ustawach. Jednak żadna z nich nie precyzuje, co należy rozumieć pod określeniem „data rozpoczęcia działalności gospodarczej”. Należy przyjąć, że jest to równoczesne ze złożeniem zgłoszenia rejestracyjnego EDG-1 w organie gminy.

Kryterium wyboru formy opodatkowania powinno być oparte na wynikach sporządzonego biznesplanu podatkowego

datkową oraz ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, są jedną z najstarszych form opodatkowania, obecnie odnoszącą się do podatników prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą i mikroprzedsiębiorców. O ich zastosowaniu decydują właściwie dla nich cechy i zalety, stanowiące również o tym, że formy te powinny być trwałym elementem systemu podatkowego, a nie rozwiązaniem koniunkturalnym i przejściowym⁷. Formy te były jednym z elementów reformy polskiego systemu podatkowego, rozpoczętej w 1992 roku, w ramach której zdecydowano się na wydzielenie również takich obszarów działalności gospodarczej, które mogłyby być opodatkowane w formach uproszczonych. Charakterystycznymi cechami opodatkowania w formie zryczałtowanej są:

- jedynie względna autonomia ustawy o zryczałtowanych formach opodatkowania wobec ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. W sytuacjach nieuregulowanych ustawą odnoszącą się do uproszczonych form opodatkowania zastosowanie mają przepisy ustawy PIT;
- fakultatywność, czyli możliwość wyboru pomiędzy tymi formami opodatkowania a opodatkowaniem na zasadach ogólnych;
- ograniczony, nakreślony ramami ustawy zakres podmiotowy oraz przedmiotowy zastosowania form zryczałtowanych;
- ograniczony zakres ustawowego nadzoru podatkowego, daleko idące ograniczenia ewidencyjne oraz brak możliwości łączenia przychodów opodatkowanych w formach zryczałtowanych z dochodami z innych źródeł, opodatkowanych na zasadach ogólnych;
- uproszczenie zasad wymiaru i poboru podatków, polegające na uproszczeniu form konstruujących te sposoby opodatkowania.

Uproszczoną formą opodatkowania, w której wysokość płaconego co miesiąc podatku ustalana jest na podstawie wydanej przez organ podatkowy decyzji konstytutywnej, jest **karta podatkowa**. Wymiar podatku poprzez doręczenie decyzji konstytutywnej (ustalającej) oznacza, że podatek będzie płacony bez wezwania oraz potrzeby dokonywania jakichkolwiek obliczeń przez przedsiębiorcę co miesiąc, w tej samej wysokości, tak długo, jak długo nie zmienią się warunki wpływające na wysokość opodatkowania. Zasady ustalania wysokości podatku w formie karty podatkowej, w zakresie usług ochrony zdrowia ludzkiego, określa załącznik do ustawy o zryczałtowanych formach opodatkowania. Uzależnia on wysokość płaconego podatku od liczby zadeklarowanych w miesiącu wizyt, co skutkuje tym, że:

- lekarz powinien przewidzieć, jaką liczbę godzin przeznaczy na wykonywanie działalności;
- stawki nie wlicza się z rzeczywiście wykonanych godzin, lecz według godzin zaplanowanych i zadeklarowanych;
- w ciągu roku można wnioskować o zmianę liczby godzin i tym samym podatku.

Wysokość płaconego podatku działalności opodatkowanej w formie karty podatkowej przedstawiono w tabeli 1.

Przepisy ustawy narzucają na podatnika wykonującego zawód z zakresu ochrony zdrowia ludzkiego również formalne ograniczenia wykluczające możliwość skorzystania z tej formy opodatkowania. Są nimi:

- nieprowadzenie jakiejkolwiek innej działalności gospodarczej;
- świadczenie usług jedynie na rzecz osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej;
- nieprowadzenie przez małżonka podatnika działalności w zakresie ochrony zdrowia;

Zryczałtowane formy opodatkowania praktyki lekarskiej narzucają istotne ograniczenia

⁷Blżej na ten temat w: Wyrzykowski W. Zryczałtowane formy opodatkowania — stymulacją rozwoju przedsiębiorczości. Zeszyty Naukowe Nr 573, Ekonomiczne problemy usług Nr 45, Nowoczesna Administracja Publiczna, Wyd. Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2009: 697–710.

Tabela 1

Wysokość stawek karty podatkowej dla usług w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego

Rodzaj wykonywanego zawodu	Liczba godzin przeznaczonych na wykonywanie zawodu (miesięcznie) ⁸	Stawka
Lekarz i lekarz stomatolog	Do 48	13,20 zł za każdą godzinę ¹⁰
	Powyżej 48 do 96	633,60 zł + 17,60 zł za każdą godzinę ponad 48
	Powyżej 96 ⁹	1478,40 zł ¹¹
Felczer		3,90 za każdą godzinę
Technik dentystryczny	Do 24	11,70 zł za każdą godzinę
	Powyżej 24 do 96	280,80 zł + 15,10 zł za każdą godzinę ponad 24
	Powyżej 96	1368,00 zł
Pielęgniarka, położna		1,40 zł za każdą godzinę

- prowadzenie działalności w zakresie ochrony zdrowia jedynie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- nieprzekraczanie określonych ustawą limitów zatrudnienia;
- niewytwarzanie wyrobów objętych akcyzą.

Ryczałt od przychodów ewidencjonowanych opiera się na wysokości płaconego podatku w zależności od wartości uzyskanych przychodów w skali miesiąca oraz stawki 20%. Podobnie jak przy karcie podatkowej wysokość ponoszonych kosztów praktyki medycznej pozostaje bez znaczenia.

Wspólną cechą dla działalności w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego dla obydwu form opodatkowania jest określenie „wolny zawód”, które wyznacza zakres podmiotowy upoważniający do wyboru takich form podatkowych. Przez określenie w ustawie „wol-

ny zawód” rozumie się pozarolniczą działalność gospodarczą wykonywaną **osobiście** przez lekarzy, lekarzy stomatologów, lekarzy weterynarii, techników dentystrycznych, felczerów, położne, pielęgniarki, jeśli działalność ta **nie jest wykonywana na rzecz osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej albo na rzecz osób fizycznych dla potrzeb prowadzonej przez nie pozarolniczej działalności gospodarczej**. Za osobiste wykonywanie wolnego zawodu uważa się wykonywanie działalności **bez zatrudniania na podstawie umów o pracę, umów zlecenia, umów o dzieło oraz innych umów o podobnym charakterze** osób, które wykonują czynności związane z istotą danego zawodu. Definicja wyznacza zatem ograniczenie podmiotowe i w zakresie zatrudnienia dla osób prowadzących

⁸Przerwa w wymiarze co najmniej 10 dni powoduje możliwość obniżenia miesięcznego podatku o 1/30 jego miesięcznej wartości za każdy dzień przerwy. Organ należy o tym powiadomić najpóźniej w dniu rozpoczęcia przerw.

⁹W sytuacji, gdy nastąpią zmiany mające wpływ na wysokość podatku dochodowego w formie karty podatkowej, a w szczególności zmiana liczby godzin przeznaczonych na wykonywanie wolnego zawodu w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego oraz wolnego zawodu w zakresie usług weterynaryjnych, wykonujący zawód powinien zgłosić ten fakt do urzędu skarbowego w terminie 7 dni. Zmiana wysokości podatku w formie karty podatkowej następuje, poczynając od miesiąca, w którym zaszły okoliczności powodujące zmianę. Należność za ten miesiąc pobiera się w wysokości 1/30 dotychczasowej miesięcznej należności za każdy dzień części miesiąca przed dniem, w którym nastąpiła zmiana, zwiększonej lub zmniejszonej o 1/30 nowej miesięcznej należności za każdy dzień pozostałej części tego miesiąca.

¹⁰Lekarz płaci podatek w wysokości 884 zł miesięcznie. Może jednak odliczyć składkę na ubezpieczenia zdrowotne w wysokości 7,75% liczonej od kwoty 2592,46 zł = 233,32 zł.

¹¹W przypadku gdy podatnik prowadzi działalność wymienioną w rozmiarach wskazujących na to, że określone stawki byłyby oczywiście nieodpowiednie, stawki te mogą być na wniosek podatnika lub z urzędu obniżone lub podwyższone, jednak nie więcej niż o 50% (np. mała liczba pacjentów, niskie opłaty itp.).

Tabela 2

Ograniczenia podmiotowe w zryczałtowanych formach opodatkowania dla osób świadczących usługi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego

- Nie wolno wykonywać usług na rzecz osób prawnych i osób nieposiadających osobowości prawnej. Mogą być one wykonywane wyłącznie na rzecz ludności
- Nie można wykonywać świadczeń na rzecz np. zakładów opieki zdrowotnej, firm ubezpieczeniowych
- Uważa się, że zawarcie kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia nie wyłącza z możliwości opodatkowania w formie karty podatkowej

Tabela 3

Ograniczenia w zatrudnianiu w zryczałtowanych formach opodatkowania dla osób świadczących usługi w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego

- Nie wolno zatrudniać osób wykonujących czynności związane z istotą danego zawodu (np. lekarza nieudzielającego pomocy, lecz wykonującego pracę tego samego rodzaju)
- Ustawodawca dopuszcza możliwość zatrudnienia **jednej osoby** jako pomocy (np. pielęgniarki, technika). Nie ma ograniczeń przy zatrudnianiu osób niestanowiących pomocy fachowej, np. recepcjonistek
- Przy prowadzeniu działalności nie można korzystać z usług osób niezatrudnionych przez siebie na podstawie umowy o pracę oraz z usług innych przedsiębiorstw i zakładów, chyba że chodzi o usługi specjalistyczne (dopuszczone są konsultacje, badania laboratoryjne itp.)

działalność w zakresie ochrony zdrowia ludzkiego i zamierzających opodatkować się w takich formach. Przedstawiają to tabele 2 i 3.

Ograniczenia przynależne „wolnym zawodom” powodują, że nie można zatrudniać nikogo, kto świadczy usługi medyczne. Nie przeszkadza to jednak w prowadzeniu działalności w formie spółki cywilnej (jawnej) z innym lekarzem.

Wybór opodatkowania na **zasadach ogólnych** (w formie podatku liniowego czy też oparty na progresji podatkowej) skutkuje brakiem jakichkolwiek ograniczeń formalnych, zarówno przedmiotowych, jak i podmiotowych, oraz tym, że dochód będący podstawą opodatkowania ustala się w oparciu na różnicy pomiędzy uzyskanymi w miesiącu przychodami a kosztami ich uzyskania. Wiąże się jednak ze stosunkowo rozbudowaną ewidencją podatkową.

KRYTERIA OPTYMALIZACJI WYBORU FORMY OPODATKOWANIA

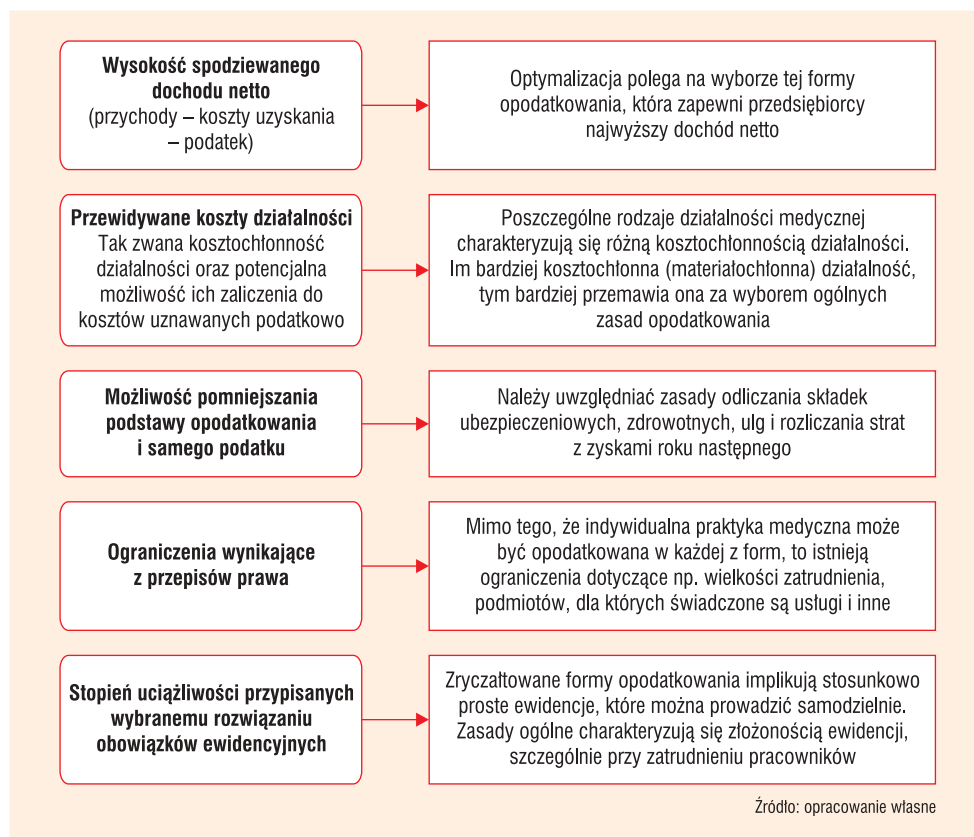
Wybór optymalnej formy opodatkowania jest oparty na wielu kryteriach, a nie tylko na

samej wysokości płaconego podatku. Podstawowe kryteria tego wyboru przedstawiono na rycinie 2.

Podstawowymi elementami konstruującymi wysokość płaconego podatku dla wymienionych form opodatkowania, które należy uwzględnić przy wyborze na etapie rozpoczynania działalności gospodarczej są:

- **dla karty podatkowej** — wysokość podatku będzie zależna jedynie od zadeklarowanej liczby wizyt lekarskich w miesiącu. Podatek płacony będzie bez względu na cenę samej wizyty oraz koszty prowadzenia praktyki. Bez wpływu na wysokość podatku pozostanie również to, czy zrealizowano mniej wizyt niż deklarowano.
- **dla ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych** — wysokość podatku będzie zależna od wielkości osiągniętych przychodów w skali miesiąca (stanowiących iloczyn liczby wizyt i ich ceny). Przychody nie będą pomniejszane o wartość poniesionych kosztów. Wartość płaconego podatku będzie kształtowana oddzielnie

”
Optymalnie wybór formy opodatkowania opiera się na szczegółowych indywidualnych kryteriach ich doboru

Rycina 2. Podstawowe kryteria wyboru formy opodatkowania działalności gospodarczej

Zgłoszenie formy opodatkowania działalności lekarskiej wymaga dochowania właściwości organu podatkowego

dla każdego miesiąca w zależności od wielkości uzyskanych przychodów.

— dla opodatkowania na zasadach ogólnych — wysokość płaconego podatku będzie w każdym miesiącu inna. Podstawa opodatkowania oparta jest na formule: $D = P - K$, to znaczy dochód będzie stanowić nadwyżka osiągniętych przychodów nad kosztami ich uzyskania. Oznacza to, że formuła uwzględnia kosztochłonność prowadzonej praktyki medycznej.

WŁAŚCIWOŚĆ ORGANÓW PODATKOWYCH

Istotnym elementem procesu jest prawidłowe rozpoznanie właściwości miejscowej organu podatkowego, w którym należy zgłosić wybraną formę opodatkowania działalności. Dla wszystkich, oprócz karty podatkowej, form opodatkowania organem tym jest urząd skarbowy, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania (osoby fizyczne) lub

siedziby podatnika (np. gdy działalność jest prowadzona w formie spółki). Jeśli rozporządzający praktykę medyczną zdecyduje się na opodatkowanie w formie karty podatkowej, to właściwość miejscową ustala się w sposób opisany poniżej.

Właściwy miejscowo, w sprawie podatku dochodowego opłacanego w formie karty podatkowej, jest naczelnik urzędu skarbowego według **miejsca położenia zorganizowanego zakładu**, wskazanego w zgłoszeniu do ewidencji działalności gospodarczej, a w razie niedopełnienia zgłoszenia działalności do ewidencji lub gdy działalność jest wykonywana **bez posiadania zorganizowanego zakładu — według miejsca zamieszkania podatnika lub siedziby spółki**, a jeżeli nie można ustalić siedziby spółki — według **miejsca zamieszkania jednego ze wspólników**. Jeżeli działalność jest **prowadzona w kilku zorganizowanych zakładach** na terenie objętym właściwością miejscową kilku

Tabela 4

Przykłady

Przykład I

Lekarz zamieszkały w Sopocie wybrał jako formę opodatkowania swojej działalności kartę podatkową. Działalność będzie prowadził w gabinecie zlokalizowanym w Gdańsku przy ul. Matemblewskiej. Właściwym dla zgłoszenia będzie zatem naczelnik Trzeciego Urzędu Skarbowego w Gdańsku

Przykład II

Lekarz zamieszkały w Sopocie wybrał jako formę opodatkowania swojej działalności kartę podatkową. Działalność będzie prowadził w gabinecie zlokalizowanym w swoim mieszkaniu. Właściwym dla zgłoszenia będzie zatem naczelnik Urzędu Skarbowego w Sopocie

Przykład III

Lekarz zamieszkały w Sopocie wybrał jako formę opodatkowania swojej działalności kartę podatkową. Wizyty będzie jednak dokonywał jedynie w domach swoich klientów. Właściwym dla zgłoszenia będzie zatem naczelnik Urzędu Skarbowego w Sopocie

Przykład IV

Lekarz zamieszkały w Sopocie wybrał jako formę opodatkowania swojej działalności kartę podatkową. Posiada jednak trzy gabinety zlokalizowane w Gdańsku, Gdyni i Sopocie. Właściwym dla zgłoszenia będzie zatem Naczelnik Urzędu Skarbowego wskazanego jako właściwy dla miejsca wybranego jako główna siedziba zakładu

naczelników urzędów skarbowych, właściwość ustala się według **miejsca wskazanego przez podatnika** jako siedzibę działalności. Przykłady przedstawiono w tabeli 4.

**UZASADNIENIE EKONOMICZNE
 WYBORU FORMY OPODATKOWANIA
 DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ
 (BIZNESPLAN PODATKOWY)**

Sporządzenie biznesplanu podatkowego w aspekcie wyboru formy opodatkowania w pierwszej kolejności oparte jest na wysokości prognozowanego dochodu netto, jaki po potrąceniu wszelkich kosztów i obciążeń pozostanie do dyspozycji wykonującego zawodów. Przykład przedstawiono na rycinie 3. Wysokość płaconego podatku oraz pozostawiony do dyspozycji dochód netto wyniesie odpowiednio: *patrz* tabela 5.

W tym wypadku najbardziej opłacalną formą opodatkowania jest progresja podatkowa, ale w zależności od rzeczywistego ukształtowania się wysokości przychodów i kosztów wybór może być bardzo różny. Zupełnie inaczej będzie wyglądał wybór w sytuacji, gdy lekarz zatrudniony jest na umowę o pracę, a praktykę będzie wykonywał

jako dodatkową działalność. Przedstawia to zawarte na rycinie 4 zestawienie. Wysokość płaconego podatku oraz pozostawiony do dyspozycji dochód netto wyniesie odpowiednio: *patrz* tabela 6.

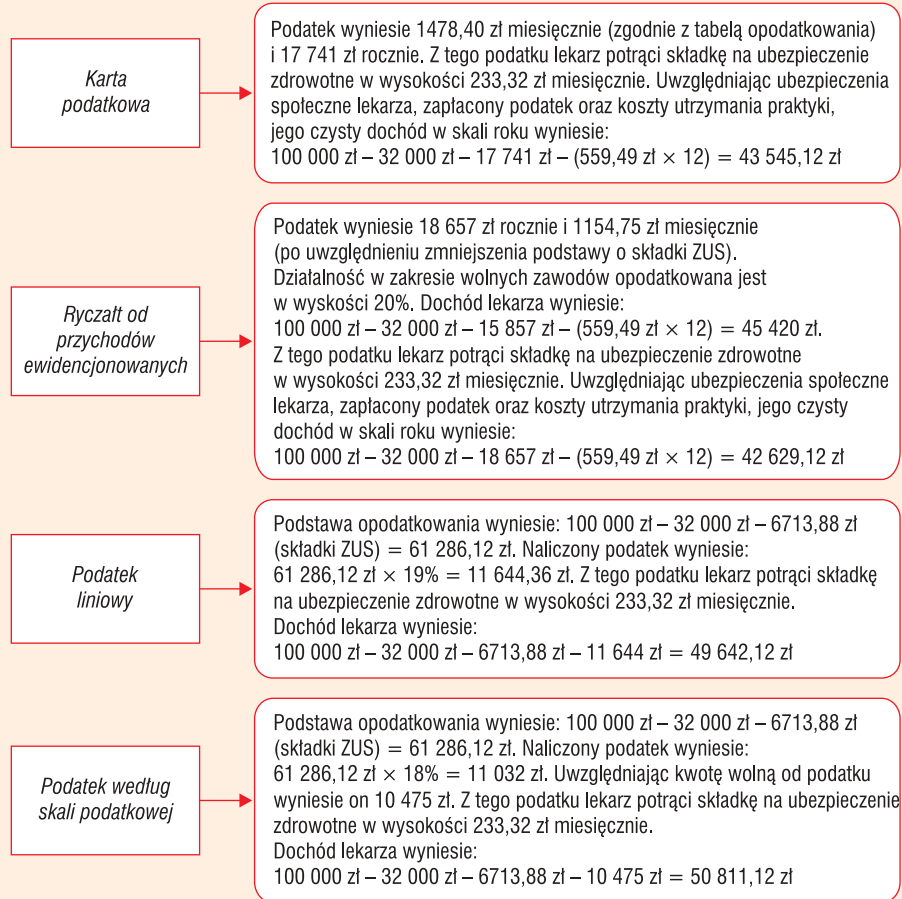
Jak zatem widać, w tym przypadku najbardziej uzasadniony będzie wybór karty podatkowej, a najmniej wybór ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych.

Wybierając określoną formę opodatkowania, przedsiębiorca powinien kierować się również innymi kryteriami, z których najważniejszymi są: docelowe rozmiary przyszłej działalności, zakres niezbędnej kooperacji, ewentualne ograniczenia wynikające z przepisów prawa, uciążliwości ewidencyjne, jak również możliwości wspólnego opodatkowywania się z małżonkiem. Jednak, jak wykazano, pierwszym z działań optymalizujących obciążenia podatkowe jest wybór formy opodatkowania działalności medycznej przed rozpoczęciem jej prowadzenia. Wnioski z takiej analizy pozwalają na podsumowanie jej w sposób następujący:

— im bardziej „kosztotwórcza”¹² będzie działalność medyczna, tym bardziej przedsiębiorca będzie zainteresowany

¹²Będzie tak np. przy porównaniu działalności stomatologa i lekarza psychiatry.

Założenia: Lekarz rozpoczynający prywatną praktykę lekarską zakłada, że będzie ją wykonywał w rozmiarach 100 godzin miesięcznie. Osiągnie z tego tytułu przychody w wysokości 100 000 zł rocznie, a jego koszty prowadzenia praktyki wyniosą 32 000 zł w skali roku. Symulacja wysokości płaconego podatku dochodowego oraz osiąganego dochodu przedstawia się następująco:

Rycina 3. Przykład

Tabela 5

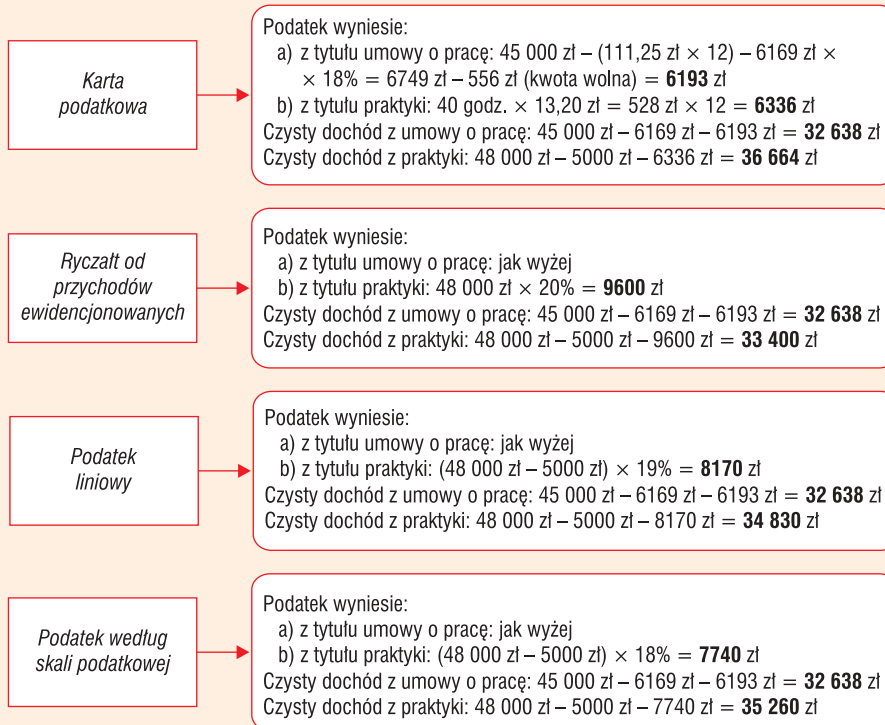
Wysokość płaconego podatku oraz pozostawiony do dyspozycji dochód netto

Forma opodatkowania	Karta podatkowa	Ryczałt	Podatek liniowy	Progresja podatkowa
Wysokość podatku	17 741 zł	18 657 zł	11 644 zł	10 475 zł
Czysty dochód	43 545,12 zł	42 629,12 zł	49 642,12 zł	50 811,12 zł

zasadami ogólnymi jej opodatkowania, a im mniej kosztów kreować będzie taka działalność, tym bardziej jego zainteresowanie będzie zmierzało do opodatkowania takiej działalności w formach zryczałtowanych;

— w sytuacji potrzeby poniesienia, w związku z rozpoczęciem działalności, nakładów związanych z wyposażeniem, które mogą generować w pierwszym okresie działalności stratę podatkową, zalecanymi formami opodatkowania są zasady

Założenia: Lekarz zatrudniony jest na umowę o pracę w przychodni, osiągając roczne przychody w wysokości 45 000 zł. Z tego tytułu opłaca składkę ZUS w wysokości 6169 zł. Zryczałtowane koszty uzyskania przychodów wynoszą 111,25 zł. Zatrudnienie powoduje, że nie ma obowiązku płacenia składek ZUS z tytułu prowadzenia praktyki prywatnej. Prowadząc działalność, przeznaczy na to 40 godzin miesięcznie i planuje osiągnąć z tego tytułu przychód w wysokości 48 000 zł rocznie. Koszty roczne utrzymania praktyki wyniosą 5000 zł. Symulacja wysokości płaconego podatku dochodowego oraz osiąganego dochodu przedstawia się następująco:

Rycina 4. Przykład

Tabela 6

Wysokość płaconego podatku oraz pozostawiony do dyspozycji dochód netto

Forma opodatkowania	Karta podatkowa	Ryczałt	Podatek liniowy	Progresja podatkowa
Wysokość podatku	12 529 zł	15 793 zł	14 363 zł	13 933 zł
Czysty dochód	69 302 zł	66 038 zł	67 468 zł	67 898 zł

ogólne, umożliwiające rozliczenie straty w latach następnych;

- przedsiębiorcy, którzy zamierzają rozliczać się wspólnie z małżonkiem lub z dzieckiem, powinni wybierać opodatkowanie w formie progresji podatkowej;
- lekarze, którzy zamierzają zatrudniać innych pracowników posiadających wy-

kształcenie medyczne nie mogą korzystać z form zryczałtowanych.

Zasadniczym jednak wnioskiem jest to, że zawsze przed rozpoczęciem działalności gospodarczej należy przeprowadzić wnikliwą analizę opodatkowania i wybrać najbardziej jej optymalną formę dla konkretnego przypadku.